

PUNCTE DE VEDERE

Românii, captivi în prăpastia dintre două dimensiuni culturale

Dumitru DUMITRESCU

Au trecut câteva zile de când Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” din Deva a organizat un eveniment foarte important în cadrul proiectelor sale culturale, anume: „Salonul Hunedorean al Cărții” – nouăți editoriale, lansări de carte, întâlniri cu scriitorii și pot să afirm că efectul acestuia prin strigătul disperat întru renașterea valorilor românești abia de acum încolo își va face resimțită prezența. Aduc cuvinte de laudă modului exemplar cum au fost organizate dezbaterile și lansările de carte, modului exemplar de găzduire a peste 80 de edituri cu inventarul aferent, îndreptățindu-mă să exclam: - Cinste, organizatorilor! Consider că numai astfel de manifestări netezesc și bătătoresc calea regăsirii noastre spirituale, aflată într-un moment de rătăcire pe fondul problemelor care macină și frământă societatea. De ce s-a ajuns aici, răspunsul îl putem găsi numai analizând factorii decizionali și răspunzători. În același timp, adică „elitele”, care au defilat pe la șefia Ministerului Culturii și prin instituțiile lui subordonate.

Citesc un articol editat recent de către scriitorul Andrei Pleșu, care ne spune: „Nu-mi plac solemnitățile obtuze, stilul țepân, pompa oficială,(...)/ Practica obsesivă a glumiței, recursul la băscălie lefțină, relaxarea ostentativă a brăcinarilor poate fi - mai ales în diplomație - inoportună, dizgrațioasă, riscantă. Nu te poți mișca pe scena publică a lumii, cum te miști între mese, la o petrecere privată.” Din spusele distinsului om de cultură, pot să mă gândesc că, omul în genere, se află captiv între două dimensiuni filosofice: a spiritului și a burții. Andrei Gabriel Pleșu, scriitor și eseist român, estetician și istoric al artei, fost ministru al Culturii (28 decembrie 1989 -16 octombrie 1991) în Guvernul Petre Roman și ministru al Afacerilor Externe, în Guvernul Radu Vasile (29 decembrie 1997- 22 decembrie 1999), chiar se află în această dilemă. L-a trăit cu obstinație pe amândouă. Iată ce ne mai spune filosoful: „Țara pierde și elita ei, reprezentanții ei de vârf au timp și chef să se (ne) amuze. Am crezut până mai ieri că avem de-a face cu o trăsătură specifică a sud-estului european sau, poate, a stilului dâmbovițean.” Că numele acestui domn este strâns legat de alte nume precum Gabriel Liiceanu, Mircea Dinescu, Horia Roman Patapievici și Claudiu Secașiu, mă face să îi dau dreptate lui Dan C. Mihăilescu, care evaluându-i realizările a constatat că sus-numitul nu a făcut decât să transforme fosta Editură Politică din perioada comunistă (la care a avut acces) în Editura Humanitas, precum și să transforme Muzeul de Istorie al PCR în Muzeul Țăranului Român, la conducerea cărora bineînțeles că și-a numit unul dintre apropiați. Despre cum au decurs celelalte „realizări” și cum au fost selectați și angajați slujbașii din cultură, pentru promovarea spiritului național în „Institutele Culturale” atașate ambasadelor României în statele cu care aceasta se află în relații diplomatice, s-a scris și se va mai scrie. Despre criza morală a „elitelor” văd că nu vorbește nimeni. Discret și sigur se trage o cortină atât peste marile valori ale trecutului românesc, cât și peste cele prezente pentru a fi promovat kitschul, demagogia și prostul gust, până la denigrarea propriei identități. Nimeni nu face vreo referire la tragedia scriitorului anonim dedicat nobilei sale profesii, abandonat în mizeria dintre normalitate și promiscuitate, în lupta dintre existența fizică și principiile sale morale, adevăr și prejudecăți, vizavi de bătaia de joc exercitată până la refuz de către impostorii instituționalizați (- culmea!) din rândurile propriei bresle.

Intorcându-mă la evenimentul devenit, am încă de pe acum o rază de speranță. Este impresionant numărul de scriitori participanți, numărul de cărți expuse vândării într-o afișare grafică de excepție, precum și nivelul calitativ al scrierii. Este impresionant de asemenea numărul cititorilor care, dorind să participe la dezbateri, au zăbovit îndelung printre mese răsfoind cu sfință paginile cărților. Din informațiile mele s-au vândut foarte puține. Mă întristează acest lucru, însă el are o explicație logică izvorâtă chiar din filosofia de viață a esteticianului instituționalizat Andrei Gabriel Pleșu, pe care eu o rezum la următoarea frază: „captiv dacă te afli între două dimensiuni culturale, în cazul de față între spirit și burță, avantajos este să alegi întotdeauna... compromisul!” / Octombrie 2015